X-ik évfolyam. 16-ik szám. Kőszeg. 1890. április 20-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; minden kor esőtörtökön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Egészitsük ki tüzoltó-csapatunkat!

A tűzoltó-egyesület a mult vasárnapon délután végre megtarthatta választó közgyülését. Megejthette a tisztujitást, mely az idén azért birt kiváló fontossággal, mert a tűzoltó-csapat vezérletéről kellett okvetlen gondoskodni. A parancsnoki állások betöltése okozta a legtöbb fejtörést az egyesületi tagoknak, mert az utóbbi időben csak egy volt a vezető főtiszt s az sem akart a helyén megmaradni. Tehát kettő — fő- és alparancsnok — kellett egyszerre és nem volt egy sem, aki vállalkozott volna a felelősséggel járó és persze semmi hasznot nem hozó állások valamelyikére; de meg nem is volt igen alkalmas ember, olyan t. i., aki értett volna a tüzoltó-csapat vezetéséhez és a rendszeres tűzoltás mesterségéhez. Módját kellett ejteni, hogy a gordiusi csomó megoldassék. Ketté vágták azzal, hogy megválasztották — rizikóra — az eddigi alparancsnokot főés az eddigi jegyzőt, egy tornászembert, alparancsnokká, még pedig közfelkiáltással. A közbizalomnak ily impozáns módon való nyilvánulásával azután megajuhították a tisztség-vállalástól vonakodó főparancsnokot s ennek azzá való megválasztása révén az uj alparancsnokot is, aki eleinte szintén vonakodott uj tisztséget vállalni, ugy, hogy végre hajlandónak mutatkozott mindkettő az elárvult tűzoltó-csapat élére állani. Vannak tehát tűzoltó-parancsnokaink; vannak uj tisztviselők; a közgyülés ezek megválasztásával végzett. De most a megválasztottakon a sor a munka folytatásában, mely nem kevesebből áll, mint a tűzoltó-csapatnak uj, az adott körülményekhez alkalmazott és — tegyük hozzá — czélszerübb szervezéséből. Az okok nyilvánvalók, de azért fölsorolunk egy párt, hogy az ez ügyben egészen laikus is képes legyen azokat elléggé méltányolni. A működő tagok, mint tűzoltók, két osztályba sorozvák, a mászók- és szivattyusok osztályába, melyek összevéve alig számlálnak harminez embert. Ha azt veszszük, hogy a mászók osztályához tartoznak a mentők is, első tekintetre is szembeszökő az emberekben való hiány. A szivattyús-osztálybeliek száma is elégtelen, ha meggondoljuk, hogy a viz beszerzése, a vizedények, gépek kezelése az ő ügykörükhöz tartozik és egy időben két helyen is akadhat foglalkozás. De szükséges és — nézetünk szerint — ma napság majdnem elmaradhatlan egy harmadik osztály felállitása és szervezése. A helyhatóság nem bir oly nagy személyzetü rendőrséggel; a honvédség, a multkori esetből itélve, ugylátszik szintén nem rendelkezik fölös számu legénységgel, hogy a vész alkalmával összesereglő emberek között a kellő rendet fenntarthassa. Nagyon helyén való volna, ha a tűzoltóság egy külön rendőr-osztálylyal birna és rendelkeznők. Ez osztálynak feladata a mászó-osztálybeliek által megmentett tárgyakra való felügyelés, hogy azokhoz a tulajdonosokon kivül más ne férhessen; a vész szinhelyén a szabad közlekedés biztositása; az égő tárgy köré özönlő hivatlanoknak a kellő távolságban való visszatartása, hogy a tűzoltók és munkások szabadon működhessenek s úgy ezek, valamint a közönség a vész helyén előfordulni szokott eshetőségektől megóvassanak. Minthogy pedig ez osztály tulajdonképen nem dolgozik, hanem inkább csak tekintélyét érvényesiti, a város élemedettebb, tekintélyesebb polgáraiból volna megalakitandó. Sajátlagos szerelvényekre nincs szüksége ez osztálynak, minthogy tagjai rendesen a tűztől kellő távolságban vannak és nem dolgoznak. Szükséges azonban, és pedig még a tűzoltóság többi osztályaival egyenlően egyenruházottaknál is, bizonyos határozott ismertető jel, hogy rendőri minőségében a közönség által felismertessék, mire a nem egyenruházottakuál elegendő az egyszerű karszalag, az egyenruházottakuál pedig valamilyen más feltünő ismertető jel.

A rendőri osztály felállitását — ismételjük — nagyon czélszerünek találnók. Czélszerünek és elkerülhetetlen szükségesnek arra nézve, hogy a tűzvész szinhelyén ne kelljen nélkülöznünk oly intézkedéseket, melyek nélkül a többi osztály különböző irányu működése illuzóriussá válhatnék. Már pedig ha tüzesetek alkalmával nem tartható fenn a rend; ha nem zárunk el bizonyos helyeket; a közlekedési vonalokat ha nem tartjuk nyitva; ha a megmentett emberek, állatok és különféle tárgyak biztonságáról nem gondoskodunk; — nem érjük el a kitüzött czélt, mert a tűz körüli teendők nincsenek a szükségnek és kivánalmaknak megfelelően beosztva.

Azért, ha czélt akarunk érni, a tűzoltóság szervezetének lényege álljon abból, hogy minden feladat szakma szerint teljesittessék, még a rendőri dolgok is. Elegen vagyunk, telik még a lakosság fent érintett részéből annyi, hogy tűzoltócsa-

TÁRCZA.

A leveles árviz.

— Rege. —

Irta: **Ajtay Gyula.**

Szomoru vagyok; szomoru a lelkem, mert a mult időkön tévedez. A régi mult időn, melyről mindig azt hiszi az ember, hogy jobb volt, ártatlanabb volt s talán boldogabb is volt. De ha olykor-olykor fáj is a lelkem, mégis gyakrabban vagyok vig, mint szomoru, mivel megtanultam nevetni. — Igaz, drágán fizettem meg ezt a tudományt, de ha az élet Plátó-iskolája nagyon drága, no meg is tanitja az embert ismerni a világot. Azért tudom én, hogy a mit az emberek ugy hivnak: „világ“ — azok az ember jó barátai ismerői, irigyei.

Ezek pedig szeretnek mulatni; ki-ki a maga módja szerint. A jó barát, az ismerős, az ellenség csak egymás közt igazi pajtások. De ezt is későn tudja meg az ember; előbb mások hagyják cserben. Az első szerelem: az „első csalódás“, az első barát a „második csalódás“, az első ember, — akarom mondani, — a világismeret: a „harmadik csalódás“.

Mikor aztán mindezeken tul van az ember, azt kérdi magától: De hát most már mit tegyek, kiben bizzam, kinek higyjek? — Ekkor történik az, hogy mellére üt s azt mondja: itt vagyok én! Jól látok már, járni is tudok, nincs szükségem senkire, hogy támogasson, majd eligazitom én a magam dolgát, a mások jótanácsa nélkül is. — Csalódtam elégszer; egyszer egy barátban, másodszor egy leányban, harmadszor? — a világban.

Hanem ez oknak nem elég még arra, hogy végleg elkeseredjem. Utálom ugyan az embert, a ravaszságát, kétszinü mosolyát, kapzsiságát; utálom az embert, mely sokszor alávalóbb, mint az áliat, a puszták fenevadja, mely legalább a saját fiát nem falja fel, mig az Isten kezéből kikerült ember kiveszi egymás szájából a kenyeret, s boszuja — a sirig üldözi. Hanem a hazától még várok valamit; — elismerést s hódolatot. Keblemben hordok egy ideált, szép és nemes, küzdeni készt, — helyet kérek, vagy vivni fogok érte; de meg élni is akarok!

Igy rohan be az ifju a világba küzdeni keble ideáljáért. Csak később tudja meg azt is, hogy érdekek harczában lehetetlenért küzd. Keblét a gúny ökölcsapásai érik; az önzés piszkos keze bevágja karmait, a hideg közöny megdermeszti virágait, az irigység leszedi érdemérét.

Igy jön meg aztán az utolsó nagy csalódás. A kebel vérezni kezd, a léleknek sebei vannak, az akarat lankad, a bizalom megrendül, a remény oszlik, az ember fáradt s fut vissza gondolatban gyermekkori boldog, ifjukori ábrándos napjaihoz, — vigaszért, nyugalomért.

Én is gyakran járok haza. Nekem is van okom, meg a jó anyám meleg szeretete is csalogat. Már elég tégen bolyongok idekinn s mikor olyan idegenek, hidegek az emberek, megfázik a lelkem, meg is riad tőlük s elrebben üttalan pusztákon át, kopár avar fölött repülve száguldok haza, a szeretet barátságos meleg tanyájára, hol anyám áldott keze letörli a port arczomról, a kritéket homlokomról s csókja elvarázsolja azt a pár barázdát is szemöldökőm felől.

Ha az ember sokáig van a világban s megunta a sok hazudozást, nézni a hizelgős arczokat; ha látta érgesnek a kezek markát, feltörve a sok ámitó kézszoritástól; ha látta a sok nyomorékot; kiknek hátuk görbült meg az alázatos hajlongástól; kik elfeledték a járást a sok térdencsuszástól: megborzad az ember e nagy nyomor láttára s fut messze, hol nem találkozik velük.

S mikor én igy haza szoktam menekülni, — anyám meg sem kérdi, — mint a jó barátok szokták — hogy vagy? — csak rám néz s már tudja, hogy sebeket kaptam-e kint, vagy csak megundorodtam. Kiküld a mezőre, hogy tikkasszon el a nap, hogy gyötörjön el a fáradtság, epesszen a szomjuság, mert elszibbad a lélek fájdalma, ha szenved a test.

S én meg is teszem. El-el bolyongok a végtelen rónán, csekalandozom kopár sivatagjait, kalászos tábláit; elgyönyörködöm a puszta fátyolos menyasszonyán, ezen a habokon ringó tarka tündéren: a délibábon. Megbámulom uszo palotáit, falvait, csordáját, ménesét, miket hivalkodva mutogat, s mégis legjobban szeretem én a Tiszát, a Tiszaparton a sürü füzes hűvös árnyát, mert ez nem csak felüdit engem, de magánya el is andalit.

Nagyon csendes tanya ez; madár sem lakja, csak a kósza szellő látogatja, meg a harmat, a napsugár, meg siró szunyog. Ledülök a puha gyepre s nézem a foszlott felhőket, a lassan omló habokat; hallgatom a lombok suttogását, a távol világ ide halló zsongását, az aratő leányok nótáit s lassan-lassan álomba ringatom lelkem.

Nem messze a helytől, hol pihenni szoktam, két, hatalmas rezgő nyárfa áll. Gyermekkoromban nem tudom miért irtóztam e fáktól? Ugy gondolom, valaki, talán a dajkám meselte, — hogy a halál lakik e fákon. S valóban mintha hinnem is, — mert olyan kisértetiesen zúg galyai közt a szél, s ha más fa lombjai nyugodtak is, a rezgő nyárfa levelei mindig zsizsegnek, mintha a szellemek lidérc ajkai sugdosnának ott, — s alatta az árnyék oly hűvös, oly nedves.

Most már nem borzadok, ugy sőt egy idő óta nagyon

patunkat minden veszélylyel szemben harczképessé tehessük.

Ennyi volna az, amit a tűzoltási feladat megoldására nézve egyelőre elmondani szükségesnek találtunk; azt hisszük, hogy az intézmény folytonos fejlesztése és szükségszerü átalakitásából várható csak az óhajtott siker.

Törvényjavaslat az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről.

Ismét egy üdvös és rég idő óta érzett hiányt pótló törvényjavaslat fekszik a ház asztalán, mely a vasárnapi munkaszünet behozatalát czélozza ipari és kereskedelmi körökbe.

Üdvös azért, mert véget vetni czélozza azon túlkapásoknak, melyek az érintett körökben már nagyon is elharapóztak.

Szükséges a vasárnapi munkaszünet az egész héten át szorgosan dolgozó munkásnak, hogy megpihenjen a hétnek egy napján, melyen megszünvén a munkától, testileg, szellemileg erőt gyüjtsön magának a következő hétre.

Hivatva van e törvényjavaslat a munkások erkölcsi életének javitására is, mert — csak egy példát emlitek föl — inkább elmegy az a szegény munkás a templomba vagy más szellemileg szórakoztató helyre, — ipatosképzőkörbe stb. — hogy ezt az egy napot is saját anyagi előnyére használja ki; ha a lehetősége is ki van zárva oda irányuló törekvése teljesültének; mert a munka, a mindennapi megkeresése elvonja belső lelki életének ápolásától, fejlesztésétől.

A törvény tehát — melynek szövegét alább közöljük — igen üdvösnek igérkezik és rég érzett hiányt pótol.

1. §. Vasárnapokon a magyar szent korona területén az ipari munkának szünetelni kell.

Kivételt képez az üzleti helyiségek és berendezések tisztántartásához és helyreállitásához szükséges munka.

2. §. Az ipari munkának szünetelése legkesőbb vasárnap reggeli 6 órakor kezdődik és megkezdésétől számitandó 24 óráig tart.

3. §. A kereskedelemügyi miniszter a belügyi- és a vallás- és közoktatásügyi miniszterekkel, Horvát-Szlavon országra nézve pedig a horvát-, szlavon-dalmátországi bánnal egyetértőleg rendeleti uton fogja meghatározni azon iparnemeket, melyeknél azért, mert az üzem félbeszakitása lehetetlen, vagy a folytonos üzembentartást a fogyasztóközönség, vagy a közforgalom igényei feltétlenül megkövetelik, az ipari munka vasárnapokon is végezhető lesz.

4. §. Azon iparnemeknél, melyeknél az ipari munka az előző pont szerint vasárnapokon is végezhető lesz, köteles az illető iparüző az ezen munkánál alkalmazott munkások kellő felváltásáról oly irányban gondoskodni, hogy a munkások legalább minden hóban egy teljes, vagy minden két hétben egy fél vasárnapon munkaszünetet elvezzenek.

5. §. Az, ki az 1. és 4. §-ban megállapitott határozatok ellen vét, kihágást követ el és az 1884. XVII. t. cz. 166. illetve 184. §-ában megjelölt iparhatóságok által fokozatos eljárása utján annyiszor a mennyiszer 10 frttól 300 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Az idézett törvény 165. §-a szerint behajtandó birságpénzek Magyarországon a kereskedelemügyi miniszter kezelése alatt álló ipari és kereskedelmi alap javára fordítandók.

6. §. A jelen törvény a törvénytárban való megjelenése napjától számitandó két hóra lép életbe és végrehajtásával a kereskedelem ügyi miniszter bizatik meg.

Helyi és vidéki hirek.

— **Megerősités.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Liptay Vilma helybeli polgári leányiskolai rendes tanitónőt jelen állásában végleg megerősitette.

— **Fényes esküvő.** Mult kedden déltájban fényes esküvőnek voltunk szemtanui. Németh Imre takarékpénztári könyvvezető az itteni kath. plébánia-templomban oltárhoz vezette Waisbecker Anna kisasszonyt, néhai Waisbecker Ede szeretetre méltó leányát. Az esketési szertartást Németh Pál peczöli plébános, a vőlegény nagybátyja végezte. Násznagyok voltak: a menyasszony részéről: dr. Waisbecker Antal, a vőlegény részéről: Mahortsich József. Nyoszoló-leányok: Diwald Leopoldina Szombathelyről, Czeke Krisztina és Czeke Miczi. Vőfélyek: Czeke Ágoston, Németh Gyula és Waisbecker Ede, mindmegannyi a fiatal pár legközelebbi rokonai. Az esküvőt fényes lakoma követte, melyen a város több előkelő személyén kivül a rokonok vettek részt.

— **Városi közgyülés.** Városatyáink e hó 12-én rendkivüli közgyülésre hivattak egybe. Főtárgyát e rendkivüli közgyülésnek a megye által a városi 1890. évi költségelőirányzat ellen Szovják Hugó és érdektársai által beadott felebbezési ügye képezte, melynek elintézésére Iván Lajos megyei számvevő küldetett ki s melynek pontjai a gyülésen tételenként birálat alá vétetvén a kiküldött tájékozást szerzett. Egyuttal a költségvetésre vonatkozó némely segélyadatok beszerzése elrendeltetett s azok a kiküldöttnek a kezére kiszolgáltatandók lesznek.

— **A kalvária** stilszerübb átalakitása czéljából Major János prépost-plébános az utóbbi városi közgyülésen engedélyt kért arra nézve, hogy a hegyre vezető szük utat még egy méternyire kiszélesithesse s az uj staciókat a városi funduson felépittethesse. A város ezt készségesen megengedte s az epitkezésre 30 köbméter terméskövet uralt ki a kiállitási áron.

— **A tüzoltó-egyesület közgyülése.** Mult vasárnap délután végre megejthető volt a helybeli tűzoltó-egyesület tisztujitása. A pártolótagok ezuttal nagy számban jelentek meg a város közgyülési termében, hol az elnök, Mahortsich József 3 órakor megnyitván a közgyülést, jegyző hiányában az irásbeli teendők ideiglenes végzésére fölkérték Tuczentaller Lajost, ki felolvasván a virágvasárnapján tartott csonka közgyülés jegyzőkönyvét, az helyeslőleg tudomásul vétetett. Nyomban ezután felszólalt Gábriel József pártolótag, aggodalmát fejezvén ki, hogy a közgyülés most tájékozatlanul belemenjen a választásba. Kivánta volna, hogy a két főállás, a fő- és alparancsnok személye iránt e közgyülés már előre informálva lett volna. Szeretné, ha ez érdemben valaki valami előterjesztést tenne. Erre Major János prépost-plébános szólal fel s annak előre bocsátása után, hogy állásánál fogva nem akarná az előző napon összeült értekezlet megállapodásának tolmácsa lenni; legyen más; de annyit mondhat, hogy e hasznos, szép és igen szükséges egyesület fenn kell hogy álljon és mint látja elég szépen virágzik is. A helybeli lapok, különösen az egyik ezerinte helytelenül festette az egyesület állapotát, mert az annyi mindenfele fölött rendelkezik, hogy nincs kitéve a feloszlás veszedelmének, amitől különben az a lelkes kőszegi közönség, mely minden jó ügyet pártfogol és semmi pénzáldozattól visza nem riad, is megmentené. Kijelenti, hogy szivesen lesz közönséges tüzoltó, ha arra szükség volna, de a tűzoltó-egyesületi dolgokba nem kiván befolyni, mert arra hivatottabbak vannak. A szükebb körben történt megbeszéléshez képest még azt szeretné, hogy valaki a kijelölteket olvasná föl s ez alkalommal közfelkiáltással választaná meg az egyesület tisztviselőit. Erre az elnök a következő javaslatot olvasta fel: Lauringer János elnök, Pados Gábor pénztáros, Marton Károly jegyző, dr. Kovács István orvos, Markovits József ügyész, Martinkovits Mátyás főparancsnok, Draskovits Imre alparancsnok. Választmányi tagok: Pötzelberger Károly, Paller András, Tuczentaller Lajos, Tipka Ferencz, Glatzhoffer Samu, dr. Stúr Lajos, Szenekovits Károly és Mahortsich József. A gyülés minden egyes név felolvasásánál éljen-t kiáltott, miáltal a kijelöltek lajstromát elfogadta s a választást közfelkiáltással eszközölte. Gábriel József inditványára, ki azt hiszi, hogy a két főember, a fő- és alparancsnok a bizalomnak engedni fog és tisztségét elfogadja, Tipka Ferencz polgármester, Szenekovits Károly és két tűzoltó-osztályparancsnokból álló küldöttséget indittatott Martinkovits Mátyás és Draskovits Imre parancsnokokhoz, hogy azokat az uj tisztségek elvállalására rábirják. Ezután még Major János prépost-plébános, ki a jegyzőkönyvből arról győződött meg, hogy az egyesületi tisztviselők és a működő tagok szép szorgalmat, pontosságot és ügyességet fejtettek ki, azt inditványozta, hogy a közgyülés nevezetteknek jegyzőkönyvi elismeréssel adózzon; minek megtörténtével a közgyülés feloszlott.

— **A regale-váltság** ügyében tegnap és tegnapelőtt a városházán Kassay adófelügyelő tárgyalásokat folytatott a város és egyes vendéglő-tulajdonosok megbizottaival, de azok eddigelé eredményre nem vezettek. Lapunk jövő számában kimeritőbb értesitést hozunk e tárgyban.

— **Járásbirósági mizériák.** Szluha Dénes kir. járásbiró — mint értesülünk — április végeig marad távol hivatalától; akkor azonban beteges állapotára való tekintettel szabadságra, illetőleg fürdőre készül. Kilátás van ennélfogva, hogy járásbiróságunknál szaporodni fog az elintézési restanczia, hacsak odafenn nem segitenek e hivatal mizeriáin.

— **Vasuti jövedelem.** A kőszeg-szombathelyi helyiérdekü vasut bevétele volt 1990. márczius havában 2580 frt, az előző év ugyane hónapjához képest 295 frttal több. F. é. január elsejétől márczius 31-ig az összes bevétel 6240 frtot tesz ki, a mult év hason szakánál 210 frttal többet, lévén akkor az összes bevétel 6030 frt.

— **Lőfegyverrel ne játszszatok!** Hutter Frigyes, a felső-lövői tanintézet egyik növendéke a husvéti szünnapokat Kőszegen lakó édesanyjánál töltvén, e hó 12-én visszatérő utjában Lukácsházán, hol pajtásával találkozott Flóbert-puskájának töltését akaratlanul a lába fejébe sütötte. A sebesültet Kőszeg-e szállitották, hol édes anyja ápolja. Könyv és nem puska való tanuló kezébe!

— **Utcsinalás.** A városban szerte erősen dolgoznak a kocsiutak és gyalog-járók javitásán. Ezek után talán egyik-másik séta-utnak is jut egy kis reperáczió.

---

szeretem őket, mert egy megható regét tudtam meg egy rezgő nyárfa lakóitól. Egy szomoru gerlepár lakott e fán; elébb csak hallgattam búgását, zokogását, szomoru kaczagását, — pedig panaszkodtak azok, — de hát nem értettem beszédjöket.

Egyszer fáradtabban, de szomorubban is mentem az én tanyámra. Mivel a szellő jobban járta a dombot, melyen a nyárfa állt, ott pihentem meg. A hűs szellő már félálomba szenderitett, mikor a gerliczék elkezdték a régi szomoru történetet az első „leveles árvizről."

„Nagyon régen történt. Akkor is jók voltak az emberek, meg rosszak. — Ha felébredsz, majd nézd meg ezt a dombot, a melyiken fekszel. Nincs más domb a meddig látsz. Zöld fű bársonya boritja hátát. Tudod mit akar az? Régi multak avas történetét, megtört szivek porát, fájó keserveket, hervadt reményeket, — csöndes, szerető, boldog nép háza romjait. Jók voltak az emberek, meg rosszak, azért kellett a jónak is meghalniok.

E domb helyén az életnek örülni tudó elégedett család háza állt. Virágos udvarába játszani szállt a napsugár, enyelegni a méla hold. — A hold sem volt még akkor halvány arczu, a bánat csak később sápasztá meg.

Ide járt dalolni a madár, a panaszos fülemile; itt lakott a pajkos kenderike; az eresz alatt vidáman csevegő fecskék, s az udvarban mosolygó virágok tanyáztak.

Az atya jó volt, gondos a szerető anya, kedvesek a gyermekek. Az atya nemsokára meghalt. Ekkor beköltözött a bánat; — a bú lett honossá a boldog falak közt, ki elhozta testvérét: a szomoruságot is. Az idő mult, a bú maradt s a bánat, mint régi vendég gyakran el-ellátogatott, mig a gyermekeg felnőttek.

Mert szomoru az özvegy asszony sorsa; nem gondol azzal senki, még csak nem is panaszkodhatik senkinek; az ő bánatával, bajával ki is törődnék? Olyan mint a szőlő, ha elveszik a támaszt mellőle, a földre rogy, — utjában van mindenkinek, alkalmatlan a láb alatt, felre is rugják őt. Szegény özvegy asszony hányszor sirt titokban, mikor senki sem látta. Nem tudta miért sir, a boldogságát siratja-e, vagy elhagyatottságán könyez. A boldogság? azt megszokja az ember, hogy lassan feledje; de az elhagyatottságot, még csak megszokni sem lehet s mentül tovább tart, annál fájóbb. Egy özvegyasszony háza olyan, mintha arra soha sem sütne a nap, mintha mindig árnyékban volna; elébb a virágok, fák hervadnak ki udvarából s azután indul pusztulásnak a keritès, az épület; mert az özvegy asszony háza fedelét még a szél is jobban megtépi, mint a másét, mintha tudná, hogy az emberek is többet bajlódnak az özvegy asszonynyal; — hiszen ugy sincs a ki annak pártját fogná, szabad azt bántani, lehet azon nevetni boldognak, boldogtalannak. Pedig elég annak a baja magával is; de nagy szerencse ha gyermeke lévén, nem ér rá magával sokat törődni. Az asszony férje életében is másnak él, nem magának. Egész élete a család apró-cseprő bajaira, gyermeke feldajkálására van szentelve. Csak hogy mig férje él, nem kell arra gondolnia: mi lesz belőlük. Mennyi aggodalom lephet meg egy szegény özvegy asszonyt, kinek gyermeke jövőjéért kell remegnie, azt csak az anyák tudnák megmondani. S ennek a szegény özvegy asszonynak is lassankint felserdültek gyermekei. Az egyik leány olyan volt, mint a madár; vig, dalos, kedves, pajzán, sok szivnyugalom háborgatója; a másik hallgatag, csendes, ábrándozó, s a lugasok lakója. Tudott a mi nyelvünkön, értette a szellő suttogását, a virág mosolygását s szerette a magányt.

Régi, gyermekkori emlék ölte ki szivéből az örömöt, mit oda temetett az atya sirjába s megtanulta a gerlicze szomoru kaczagását, — a fülemile bús nótáit.

A fiu mint gyermek szilaj, eleven volt s komoly, eszes ifjuvá nőtt. Termete hasonló a jegenyéhez s délczeggé lett mint a bérczi tölgy. Büszkén is akadt meg rajta az anya szeme, mert ugy hitte, győzni fog ott, hol majd a szivek esnek foglyul.

Hire járt háznak, messze tájakon tudták, hogy szép leányok lakják. Jártak is oda sok kevély ifjak büszke apák délczeg fiai, hogy elrabolják az anyától kedves gondjait.

Két hatalmas ur lakott akkor erre, Vihar és Ár. Az egyik lent a nagy alföldön, sivatag pusztákon s onnan járt zsákmányt szedni, rontva, bőgve, zugva, ha uri szeszélye föllobbant. A másik fent a bérczek közt lakott Mármarosban, ott, a hol a Tisza bölcsője ring. Jószivü, csöndes ember, de ha megboszantták, dühe nem ismert féket.

Bősz haragjában felkavarta a folyó vizet, kicsapta a hullámokat, vagy neki feküdt a partnak s ha szétrombolta azt, kitépte a fát gyökerestől s tajtékzó dühe elsöpörte mi utjában állt.

Eljöttek ők is. Bár ne jöttek volna, nem volna most rajtuk átok, s nem szállt volna sirba annyi boldogság! Ők is hiába jöttek, hiu reményt hoztak s az üres kosarat megrakták a sötét, a borzasztó boszuval. Mert menyasszony volt már akkor a két leány; a dalos, csintalan leányka a nap arája, a másik, az ábrándos a hold jegyese. Akkor még a nap soha sem szállt le, mindig ott ragyogott kedvese háza fölött. Ha a kertben járt a leányka, forró sugarával csókdosta ajkát, átölelte szivárvány karjaival s ebből a csókból, ebből a leány mosolyából nőttek a virágok. Ha aludni ment a leány, arczára a nap fátyolul barna felleget vont, reggel pedig a fecskét, kenderikét, pacsirtát küldte el felébreszteni őket.

A barna homályban jött el mosolygó szelid arczával a hold. A lugas fölött megállt, rezgő fényével áttört a lombokon s megszinezé a homályt, s ebben a derengő fényben ott enyelgett mélázó kedvese körül.

— **Tűz a szomszédban**. Tegnap délelőtt 10 óra tájban Rőtön az iskola tőszomszédságában egy házban tűz támadt, mely rövid idő alatt elhamvasztotta a lakóházat melléképületeivel együtt. A tulajdonos, Frühwirt kőmives, a fővárosban van munkában s őt táviratólag nem csak háza leégéséről kellett értesíteni, hanem egyuttal leánygyermekének bennégéséről is. A kis leányka volt talán oka a szerencsétlenségnek s feltében elrejtőzve lelte halálát.

— **Rongyos-egylet**. Egy ugynevezett rongyos-egylet van nálunk alakulóban, melynek czélja a ruhahiányból származó iskolai mulasztások megszüntetése s a szegényebb tanulók más irányu segélyezése. Ha valamelyiknek számos egyesületeink közül, ugy ennek lesz létjoga, és kiváló erkölcsi haszna. Csekély évi pénzösszeggel s bármily más csekély adománynyal tagja lehet ez egyesületnek városunk minden tisztességes és önálló lakosa. Adjunk, ha kopogtatnak ajtainkon!

— **Magzat-elhajtás**. Sz. J. hajadon kőszegi lakos 5 holnapos magzatát állitólag elhajtotta és a 337. számu ház fáskamarájában elásta, a hol is a hullát megtalálták. A könnyelmü nő letartóztattatván, a kir. járásbiróságnak adatott át.

— **Kert megnyitás**. A helybeli bálház uj bérlője, ki a legutóbbi dalestély alkalmával minden tekintetben kielégitette a közönség igényeit, ma nyitja meg ujonnan rendezett kerti helyiségét, mely alkalommal Balázs Lajos szombathelyi zenekara fog játszani és Steiner vendéglős bizonyára ismét kitesz magáért.

— **Hütlen menyecske**. Reiling Samu tarcsai lakos neje rávetette szemét Fekete József kintornásra, kinek szintén megtetszett a pillangós menyecske. Fekete végig muzsikálva tarcsát odább állott, de követte őt Reiling hűtlen oldalbordája megrakodva férje különféle holmijaival. A férj harmadiknap követte őket, nem annyira az ingatag asszonyt, mint inkább az elhordott ingó-bingó jószágot kutatva. Rá is talált Edelházán (Stuben), csakhogy a szerelmesek még a községbiró közbelépésére sem voltak hajlandók szerzeményüket a jogos tulajdonosnak kiadni ugy, hogy most a kir. járásbiróságnak akadt dolga.

— **Lopás**. Grozner Jánosné olmódi lakosnő Neumann helybeli rőfőskereskedő boltjában több izben megjelent, hogy ott vásárlásokat tegyen, ez azonban csak ürügy volt arra, hogy a kezeügyébe került kelméket elrejtse s azokkal tovább álljon. Végre feltünt a gyakori látogatás s figyelemmel kisérték, — a korsó el merült, tetten érték. Házkutatás alkalmával kiderült, hogy Groznerné 10—12 frt értékü selyemszöveteket eltolvajolt.

— **Képviselői beszámoló**. Hannibál József, a nagy-baromi kerület országgyülési képviselője vasárnap megjelent Nagy-Baromban választói körében, hogy eddigi tevékenységéről beszámoljon. Hannibal József képviselő Sopronból Papp Károly ügyvéd, Kovács Mihály megyei főszámvevő, Molnár Sándor főszolgabiró, Dr. Tömördy Sándor ügyvéd, dr. Pósfai Sándor kir.-közjegyző, Hajas Antal és dr. Halden József árvaszéki ülnökök, Breyer Mór az „Oedenburger Zeitung" belmunkatársa és dr. Gaar Vilmos a „Sopron" szerkesztőjének kiséretében utazott választókerületének székhelyére. A Nagy-Baromba való bevonulás mozsár durrogatás és a választók lelkes éljenzése közt ment végbe. — A megérkezett képviselőt és kiséretét már nagyszámu intelligentia várta a kerületből, köztük Csenár Ferencz nagy-baromi plébános, Hannibál Mór felső-pulyai járásbiró, Bácsmegyey József aljárásbiró, Gaulacher Nándor adóhivatali ellenőr, Bellosits Ferencz nagy-baromi káplán, Hannibál Kristóf felsőpulyai körjegyző, Mersich István nagy-baromi főtanitó, Wagner János körjegyző sat. — Rövid pihenés után megjelent Berlakovits János Nagy-Barom község birója és a testület élén üdvözölte a képviselőt, kérve beszámolójának megtartására. A képviselő néhány szivélyes szóval válaszolván, megjelent a zászlókkal diszitett emelvényen s az éljenzaj lecsillapultával több száz választó jelenlétében magyar bevezetés után német nyelven adta elő beszámolóját, melyben a többi között a tervezett sopron-kőszegi vasut ügyeit is érintette. A beszámoló után kedélyes ozsonna következett, melyen csak ugy pattogott a jó kedv és az éltetés szikrája s egymást érte a sok felköszöntő. Hat óra tájban Hannibal képviselő és a soproni vendégek a választók zajos éljenzése közt visszaindultak Sopronba.

— **Fegyvergyakorlat**. April hó 27-én 600 rezervista jön össze Sopronban 13 napos fegyvergyakorlatra. Az ottani ugynevezett h a l á s z-k a s z á r n y á b a n lesznek elszállásolva.

— **A királyi táblák** deczentrálizációjáról szóló törvényjavaslatot az igazságügyi miniszter a napokban terjesztette a képviselőház elé. Ugyanakkor járt Szombathely városának küldöttsége Reiszig alispánunk vezetése alatt a fővárosba a tábla megszerzése ügyében az u első kisérletet teendő. Szilágyi igazságügyi miniszter azonban kijelentette, hogy az általa már benyujtott törvényjavaslat álláspontjához rendithetlenül ragaszkodik. A javaslat szerint a székhelyek a következők: Budapest, Debreczen, G y ö r, Kassa, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Szeged, Temesvár. Eszerint a szombathelyi, soproni, győri, komáromi, veszprémi és zalaegerszegi királyi törvényszékek területei a győri kir. itélőtábla kerületéhez tartoznának.

Egy **2 hold 1393 □ öl** nagyságu rét haszonbérbe adatik.

Tudakozódhatni Belváros 29. szám alatt.

Vegyes hirek.

— **S t a n l e y könyve a „Budapesti Hirlap"-ban**. Az egész müvelt világ izgalmas várakozással néz Stanley uj könyve elé, melyben megirja harmadik afrikai utazását. Ahányszor megkerült abból a csodálatos világrészből, mindannyiszor egy nagy tett dicsőséget hozta magával. Első vállalkozásához az ötletet a New-York Herald szerkesztőségétől kapta. Hirlapiró volt s lapja megbizta, hogy keresse föl az elveszettnek vélt Livingstonet Afrika belsejében. Felkereste ezer viszontagság árán és ellátta őt segélyforrásokkal, hogy kutatásait folytathassa. Második utja amaz ismeretlen közép-afrikai területekre vezérelte, melyeket első expediciója alatt érintett s beutazásukhoz becsvágyat érzett. Az eredmény a Kongó-állam megalapitása volt a belga protektorátus alatt. Könyvei melyek e két utról szólanak, sok százezer példányban keltek el; leforditották minden európai nyelvre, átdolgozták ifjusági olvasmánynak s csak e gyermekkönyvek forgalma ezerekre rug. Hatása csak a Robinsonéval mérhető össze, mert Stanley egyéniségében a tudós buvárkodó s az elbeszélő müvész ritka tökéletességgel egyesül. A tudósok munkái kizárólag oktatni akarnak. Stanley az ismeretekkel együtt az izgalmakat is közli, melyekbe neki megszerzésük került. Könyvei nyomán képesek vagyunk őt követni vállalatai utján, átérezzük bátor elszántságát, részt veszünk önfeláldozó fáradalmaiban. Mert a tudós s a hős oldalán megszóla! mindig az ujságiró, ki az ismeretanyag közepett meglátja a pikáns és vonzó reflexeket s ezeket azzal feldolgozni tudja. Most egy uj könyve van sajtó alatt, mely szenzációs érdekességben messze felülmulja az eddigieket. Cime: „Emin basa expediciója." Egész Odysszea lesz ez a XIX. századból! Három évig volt oda; eltünt a civilizált világ elől, nyoma veszett egészen, mintha a föld nyelte volna el. Halálhirét terjesztették s ezt csak nagysokára cáfolta meg egy-egy eltévedt levele, ismeretlen országrészek belsejéből. De a mire vállalkozott, megoldotta fényesen s Kairóban most ugy fogadták, mint egy Kolumbust vagy Magellánt. Mint erőteljes férfiu indult ez utjára s mint megtört ősz ember kerül vissza. De iroi lelke ép s rögtön munkához lát. Par hét s uj könyvét átadja a világnak. Ezt a könyvet a Budapesti Hirlap megszerezte olvasói számára. Első eset, hogy a magyar Stanley-kiadás egyszerre jelen meg az ereditivel, s napi lap hasábjai megelőzik a könyvkiadist. A könyv ára külföldön 25 frank 20 márka lesz, magyarban pedig 12 frt. A Budapesti Hirlap olvasói tehát ily értékü munka birtokába jutnak első kézből. Stanley könyve közlésének jogát a „Budapesti Hirlap" következő módon szerezte meg. Az eszme a könyv jogositott magyar kiadójától: Ráth Mórtól ered. Közel fél század éves munka, törekvések, izgalmak nem voltak képesek elgyengiteni az ősz kiadó lelkében a becsvágyat és kötelességérzetet, hogy áldozatok árán is megszerezzen a magyar közönség számára egy oly epokális müvet, mely már keletkezésekor foglalkoztatja az egész világot. Hosszu alkudozás után s jelentékeny áldozattal sikerült biztositani magának a jogot, hogy e jövő május havában egyszerre tiz európai nyelven megjelenő Stanley-könyv magyar kiadása a tiz között foglaljon helyet s fölötte ő rendelkezhessék. De tapasztalásból tudja, hogy Magyarországon a könyvvásár nehézkes és a közönség egy szükebb körére szoritkozik, — ezért kereste alkalmas módját, hogy e kiadás a rendes könyvvásárlók körén tul, a nagyobb közönség elé kerüljön. Igy ajánlotta föl az előzetes közlési jogot a „Budapesti Hirlap"-nak. A „Budapesti Hirlap" készségesen megkötötte Ráth Mórral a szerződést. Közösen viseli vele a kiadás terheit, mert hasznos szolgálattal véli lekötelezni a nagy olvasó közönséget. A könyv első ivei már a „Budapesti Hirlap" birtokában vannak, de pecsét alatt őrzik, mert a szerződés alapföltétele, hogy közlése a többi európai kiadványokkal egyszerre induljon meg, a mi előreláthatólag május havában lesz lehetséges. Nem bocsátkozunk a könyv előzetes ismertetésébe; nem is tehetnők, mert Stanley még be se fejezte azt. A „Budapesti Hirlap" olvasói oly müvet várhatnak, mely felelni fog önmagáért. Abban a meggyőződésben hozzuk mindezt közönségünk tudomására, hogy a „Budapesti Hirlap" Stanley-kiadása közérdeklődéssel fog találkozni s a magyar müvelt osztályok figyelmét nemcsak ez uj müre hivja fel, hanem ráirányozza a hasonló tárgyu, becsü és tanulságu könyvekre, melyekről nálunk eddig az ilyesmit élvezni képes közönségből csak egy töredék vett tudomást. A „Budapesti Hirlap" megrendelhető egy hóra 1 frt 20 krért, egy negyedévre 3 frt 50 krért a kiadóhivatalban Budapesten, kalap-utca 16. sz.

— **Nincs nézeteltérés** az orvosok között se többé abban, hogy a rheuma a vérben levő savak következménye és hogy ez a savtartalom a vese és máj szervi működésének megzavarása folytán képtelen kiválni a vérből. Tény tehát az, hogy a rheuma csak abban az esetben gyógyitható, ha okai eltávolittatnak, azaz, ha a vesék és a máj egészséges működése helyre állittatik. Ez természetesen csak olyan gyógyszer segélyével lehetséges, a melynek összeállitása szorosan tudományos alapon nyugszik és a melynek az a speciális tulajdonsága van, hogy a veséket és májat rendszeres működésre kényszeriti. Ily gyógyszer a Warner-féle Safe Cure, a mely által már sok szenvedő beteg nyerte vissza egészségét. Warner Safe Cur-je palaczkonként 2 frtjával kapható az ismert gyógyszertárakban. Főraktár a Megváltó gyógyszertárban, Pozsonyban és Török József gyógyszertárában Budapesten.

Felelős szerkesztő: ***Wittinger Antal***.
Kiadó-laptulajdonos: ***Feigl Gyula***.

Közgazdaság.

— **Budapesti tájékoztató**. A májusi szép idővel bekövetkezik az utazási évad s a vidéki közönség különféle szükségletei beszerzése czéljából Budapestre, vagy egészsége helyreállitására fürdőre készül, s előre számitásba veszi, mit hol vásárol és mit hogyan fog tenni. Ez alkalomból tájékoztatásul szives figyelmébe ajánlunk tisztelt olvasóinknak néhány jó hirnevü fővárosi bevásárlási czéget és közelismeréssel biró intézményt.

Budapestre megérkezve, az utazók nagyobb részének szállodára kell gondolni; e tekintetben legjobban ajánlhatjuk a „Hungaria" nagy szállodát, mely Illits József igazgató személyes felügyelete alatt legszigorubb tisztaságával, figyelmes kiszolgálásával és olcsó áraival a legmesszebb terjedő igényeket is kielégiti. A vendégek kényelméről minden tekintetben gondoskodva van: emeleti lakosztályaiba személy-felhuzóval (Lift) juthatni; az ebédlőtermekben s fedett udvarkertjében a legkellemesebben időzhetni, izléses jó ételek és tiszta italok szolgáltatnak ki s naponta egy kedvelt nemzeti zenekar játszik; szórakoztatásra nagy olvasó-terem tekéző- és játszóhelyiségek vannak berendezve, valamint fürdőszobák is állanak rendelkezésre, ugy hogy a „Hungaria" szálloda ugy épitési és modern berendezéseinél, mint területi előnyeinél fogva is páratlanul áll Budapesten s méltó az utazó közönség bizalmára.

A főváros gyógyfürdői között kétségkivül első helyen áll a „Császárfürdő", a melynek világhirü gyógyforrásait már 1570. év táján a törökök használták és azon épület, a melyen manapság a főváros legkitünőbb gőzfürdője van berendezve, eredeti török épitmény. Ezen fürdőintézet a fővárosi fürdők legnagyobbika és összes fürdői — még uszodái is — tiszta gyógyforrásvizzel vannak táplálva. Gyógyforrásai, melyek hőfokra nézve (64·75° C.) az egész országban csak a fővárosi artézi kútvizét engedik magok elé, naponkint majdnem kétszer annyi (370 ezer köblábi forró vizet szolgáltatnak, mint a többi öt budai fürdőéi együttvéve, gyógyhatásra nézve pedig már közel 4 évszázad óta világhirüek, s nemcsak Európa minden államának, hanem a többi világrészeknek lakói is tekintélyes számmal sorakoznak azon három-négyszázezer fürdőző közé, a kik évenkint gyógyforrásainak kipróbált gyógyhatásában keresnek és találnak üdülést csúzos-, köszvényes-, ideg- és

---

Már ki volt tüzve a nap, melyen menyegzőjük lesz. Délibáb, ez a hires, ügyes tündér megkapta a parancsot a legszebb palota épitésére, a nap pedig elment a föld tulsó oldalára, a tengeri tündéreket meghivni, násznépet gyüjteni.

De sokáig volt oda; nagyon puszta, kietlen lett erre a világ. Ott maradt, hogy ott is életet keltsen, hadd legyen élet mindenütt a földön. A sötét éjben nem láthatta kedvesét a hold, elepedt bánatában. Üres lett a félvilág és sötét is volt, s a halál át-át röpült az itthagyott féliven, szárnyai fagyasztóan süvöltének s megdermesztő az életet.

E borszasztó éjjelen tört elő Vihar. Lerombolt mindent, halomra dönté a házat, eltemette lakóit. Édesanyja Orkán homokot hozott s hantot emelt a sirra. Ár kizuditá a habokat s Mármarosban összeszedett levéllel, mint szemfedővei betakarta a dombot. Megrémült Délibáb is abban hagyta munkáját, ma is próbálgatja de ne i tudja felépiteni a palotákat, a legkisebb szélre már megretten s összeomlik müve.

Aztán igy van ez évről-évre minden őszszel. Már meg is vénült, el is feledhette volna, — de átok van rajtuk s Árnak minden évben el kell jönnie temetésre; várja is a tiszai nép az őszi „leveles árvizet."

Hogy visszatért a Nap, elborult arcza; sok-sok könnyet sirt felhő fátyolába, annyit, hogy mikor kifacsarta, nagy eső lett belőle s azóta is, minden ősszel meg-megsiratgatja alvó kedvesét, azután elbucsuzik tőle, fehér leplet borit rá, s elmegy a föld tulsó oldalára.

Azóta jár a nap nyugodni, azóta fogy a hold s ha hét napig halva volt, ujra remélni kezd. Kedves, bánatos arczával ugy mereng a sir fölött, s néma csendes éjeken. De hiába, csak emészti őt reménytelen szerelme.

A nagy pusztulás után csak az ifju maradt meg, ki hatalmas termettel nehéz bánatot hord. — Sir is, nevet is; siratja anyját, nővéreit, de alkonyatkor elfeledi bújját. Ama borzasztó éjen nem volt otthon, nyáját más határra vezette akkor, s hogy visszatért, csak a lelke fagyott meg. Ifju volt még, elbirta a csapást, de meg szeretett is, éltette a remény, az éltető remény. Szerette az Esticsillagot, s a szerelem mindent feledett.

El-eljött ide a Tiszapartra, — e fának őséről gyönge ágat vágott s tilinkót faragott belőle. Jaj! de szomoruan szólt az, ha ugy estenden fujta. Oda fordult arczczal nyugat felé s nézte a Csillagot, fájón, epedőn. De a Csillag nem jöhetett le, s nem is maradhatott sokáig, — de lehullatta könnyeit s e könnyből lett azután a harmat.

Midőn látta az ifju, hogy már nem sokára elhagyja Csillaga, letette a sipot, összekulcsolt kezekkel rimánkodva kérte:

— Ne hagyj még itt szép ragyogó Csillagom, hadd nézzelek még egy kicsit, lásd oly sötét az én lelkem s oly elhagyott vagyok! — Csak egy-két sugarad hagyd itt reményül nekem, ha már magad le nem jöhetsz arról a puszta, üres égről. Hiszen jártam ott én is, mielőtt a Földre hullottam volna. Ha lelkem visszaszáll az ezer éves multba, ha régi álmaimon tünődöm, eszembe jut, hogy egykor én is jártam ott, akkor: midőn a Szikra, mely éltet, nem volt e sárbörtönbe zárva, — hanem fönn ragyogott. — Hiszen emlékezhetel te is arra a Szikrára .... együtt indultunk el, együtt szakadtunk ki a Napból, mint csillagok. Te akkor is játszottál velem s mert nem birtalak követni, fáradtan, mint hullócsillag rohantam le egy augusztusi éjen. Azóta vándorlok én századokon át folyton burkot cserélve, de fölmenni hozzád már nem tudok többé. Oh, ti hulló csillagok, ti bujdosó lelkek, csak ide ne jöjjetek, ide ne essetek! Pedig oly szép volna e föld, e virágos sirhalom, hogyha a boldogságot oda fönn nem kellene keresni; jöjj le Csillagom, hozd le az üdvöt az égről, hozd le a boldogságom!

(Vége következik.)

isou-bántalmaikban, gyomorbajokban, sápkórban, női betegségekben és egyéb, hasontermészetű bajokban. Fürdői (gőz-, iszap-, kő-, török-, porczellán-, márvány- és horganykád, valamint, nagyszerű uszodák) számra nézve messze túlhaladják a főváros bármely más fürdőintézetét, berendezésre nézve pedig akármelyikéivel bátran kiállják a versenyt és azon e önyuyel is birnak, hogy az intézet kényelmesen berendezett és igen jutányos 200 lakószobájának nagy részével zárt és télen fűtött folyosók által vannak összekötve, a melyek a téli kúrát nemcsak lehetővé, hanem kellemessé is teszik. Figyelmet érdemel azon körülmény is, hogy a császárfürdő egy jótékonyczélu alapitványt képez, a melynek összes tiszta jövedelme — a belügyminisztarium közvetlen felügyelete alatt — vagyontalan betegek ingyenes ápolására fordittatik.

Geittner és Rausch műszaki üzletében (Andrássy-ut 8. sz. a), mely 25 évi fennállása alatt lassanként annyira kiterjedt, hogy ez idő szerint e szakmában monarchiánkban egyedül áll, a földbirtokos és gazdász az összes mezőgazdasághoz szükséges czikkeket, a gyáros és iparos a gyári üzemhez szükséges műszaki czikkeket, szerszámgépeket és szerszámokat dús választékban kaphatja. Nagy raktára van itt az összes épület- és butor-vasalási tárgyaknak, pincze- és borgazdasági eszközöknek, vizvezetéki-, fürdő-, ürszék- és istálló-berendezési czikkeknek, szivattyuk- és kutaknak. — Községek, városok és tüzoltó-testületek itt saját gyártmányu, elismert kitünőségi tüzi fecskendőket, teljes jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett szerezhetnek be, melyek valamennyi kiállitáson elsőrendű érmekkel lettek kitüntetve. — Mindennemű háztartási eszközökön kivül még igen gazdag válaszéka van itt a legkülönfélébb czélszerű és fényüzési konyhaszereknek, ugy hogy már megtekintése is érdekes látványt nyujt ezen nagy szabásu, jó hirnevü üzletnek.

A háztartást vezető urnők különös figyelmébe ajánljuk Frank Henrik (Budapest, VII., dob-utcza 3.) szabadalmazott uj padlózat-fénymázait. Ezek nem igénylik a padló felkefélését vagy fényesitését, öt percz alatt megszáradnak és fényes burkolatot képeznek, minden szinárnyalatban, puha- vagy keményfa-parquettre alkalmasak és teljesen büztelenek. Frank Henrik padlófénymáza a jelenkor legolcsóbb és legtartósabb padlófestéke, ára egy bádogszelenczével 1 frt 20 kr. és egy szobára elegendő. Igen alkalmas ez kerti butorok, rácsok, redőnyök és bádogtárgyak befestésére, valamint fa-, vas-, kő- és fal-befestésre is; a festés nem repedezik meg és nem pattog le, hanem folyton megtartja fényét s minden időjárásnak ellenáll. Ugyanitt van egyedüli lerakata a valódi indiai rovarpornak, mely 20, 40 kr, 1—2 frtos bádogszelenczékben kapható. Továbbá ténta és pecsétviasz, naftalin és karbol a legjutányosabb árakon. Postai megrendelések utánvétellel teljesíttetnek.

— **Marczali Henrik „A legujabb kor története"** czimü munkájából Révai testvérek kiadóhivatala (Budapest, IV. váczíutcza 1.) megküldte nekünk az ép most megjelent 8. füzetet. Tulzás nélkül elmondhatjuk, hogy e műben oly jeles munkát kaptunk, melynek még a külföldi történelmi irodalomban is kevés párja akad. A mostani füzet, mely a munkának még mindig első könyvét tartalmazza, és mely századunk korszakot alkotó eseményeinek minden tekintetben objectiv átnézetét nyujtja, mindinkább meggyőz bennünket arról, hogy a munka megirását jelesebb és Marczaliénál hivatottabb tollra nem is lehetett volna bizni. A sajátos rendszerrel az anyag feldolgozásának sajátos módja párosul. Az egymást követő események a csoportositás daczára világosan áttekinthetők, a kritikai egyéniség háttérbe szorul, illetve a kitüzött czélnak áll szolgálatára. Megélénkülnek a multak emlékei, az eseményeket megindító és azok folyamatára behatással biró okok érthetőkké válnak, világos és tiszta fogalmát nyerjük mindannak, a mi jóformán szemeink előtt folyt le, de melyek bemutatásához oly jó hangzásu ajánlát kell, mint a milyen az előttünk fekvő mű szerzőjéé. — Ismételten figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy e füzetes vállalat a Ribáry-Molnár-Marczali-féle történeti munka folytatásául és kiegészitéséül tekintendő, miért is ennek megszerzését az okból is, de azért is melegen ajánljuk, mert a mert a jelenkor történetét nálunk más még nem irta, a külföld irók felfogása pedig, a mi viszonyainkkal nem igen törődik. Ajánljuk a megszerzést már csak azért is, mert anyagi áldozatokkal sem jár. Az 5 ivből álló remek kiállitásu füzetek csak 30 krba kerülnek és igy alig 7 frtba kerül majd az egész munka, mely díszére válik bármely könyvtárnak és dicsőségére a magyar történetirásnak. Révai testvérek fél és egész évre is elfogadnak előfizetést 3, illetve 6 forintjával.

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.		sz. vegyes vonat II.III. oszt. kocsikkal		
	Budapesti idő.		reggel	d. u.	este.
—	Köszeg	ind.	5¹⁵	12⁰⁴	6¹⁰
6	Lukácsháza	(m. h.)	5²⁹	12¹⁷	6²⁴
12	Német-Genes	(m. h.)	5⁴⁶	12³³	6⁴¹
18	Szombathely	érk.	6⁰¹	12⁴⁷	6⁵⁶
—	Szombathely	ind.	6⁴⁵	3³⁰	7¹⁵
7	Német-Genes	(m. h.)	7⁰¹	3⁴⁶	7³¹
13	Lukácsháza	(m. h.)	7¹⁸	4⁰³	7⁴⁸
18	Köszeg	érk.	7³¹	4¹⁶	8⁰¹

HIRDETÉSEK.

877/89.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy **Vasmegye t. ügyésze** mint **Szmolján Mária** ügygondnoka végrehajtatónak **Posch Pál** végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kőszegi kir. járásbiróság területén levő **Podgoria** határában fekvő a podgoriai 66. sz. tjkvben A. I. 1—6. sorszám alatt felvett urbéri birtokból Posch Pált illető részre az árverést 332 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1890-ik évi május hó 28-dik napjának délelőtti 10 órakor Podgoria község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881 : LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leteuni, avagy az 1881 : LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1890-dik évi január hó 4-dik napján.

A kőszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Saáry Zsigmond,
kir. aljárásbiró.

2727/89.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy **Schabel Lipót** végrehajtatónak **Hotwagner Antónia** szül. itj. **Schwarz Ferenczné** végrehajtást szenvedő elleni 106 frt 35 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kőszegi királyi járásbiróság területén lévő **Rohoncz** határában fekvő a rohonczi 2254. sz. tjkvben A. I 1—? sorsz. ²/₈ telek és a 712 ö-szeirási ház fele részére 484 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1890-ik évi junius hó 21-ik napjának délelőtti 10 órakor Rohoncz község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 : LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1890-dik évi márczius hó 20-ik napján.

A kőszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Saáry,
kir. aljárásbiró.

8 év óta jónak bizonyult, száz meg száz elismerés.

1 percz alatt, kefélés nélkül fényes csizma.

Gaertner Rich.

folyékony franczia fénymáza.

Védjegy.

Bekenjük a bőrt és azonnal feltünik az erős fekete fény, mely 8 napon át eltart, nedvességben nem ereszkedik meg és viztatlanná teszi a bőrt. Takarékos, tiszta és gyors. Alkalmas a főt. papságnak, tiszteknek, gazdáknak, erdészeknek és mindenkinek. Uri, női és gyermeklábbelihez, lószerszámokhoz stb. Használatban van a cs. és kir. csapatoknál.

Portomentes szétküldéssel 2 palaczk 1 frt 30 kr, 6 palaczk 3 frt, 12 palaczk 4 frt 60 kr.

Gaertner Rich. chemiai gyára,
cs. és kir. hadseregszállitó,
Bécs, Gisella-utcza 4.

Kapható Kőszegen: **Roth Sándor, S. Neumann** és **Deutsch Dávid** bőrkereskedő uraknál.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta

a főtisztelendő és kegyes

„Benedek-rendü' szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondében
Prior: Dom Maguelonne
2 arany érem:
Brüssel 1880 — London 1884
A legmagasabb kitüntetések.

Feltaláltatott: **1373-ban** Pier. Boursaud Prior által.

A főtisztelendő és kegyes „Benedek rendi"-ek fog-elixirjének mindennapi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vizben — meg akadályozza a lyukas fog képződését és meg gyógyitja a lyukas fogat, melynek tehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghúst erősiti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmöket ezen régi és hasznos készítményre felhivjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapíttatott 1807-ben. **SEGUIN** **Bordeaux** 106 és 108, Rue Croix de Seguey.

Főügynök:

Kapható minden nevezetesebb illatszeráru-kereskedésben, gyógyszertárakban és gyógyszeráru-(drogue) kereskedésekben.

Első legolcsóbb és szolidabb bevásárlóhely.
Szétküldés az eredeti gyárárakon.

Ticho Fülöp, Brünn,

Krautmarkt 21. — Rathhausgasse 17.

Szétküldés utánvéttel.
A pénz előbbi beküldése esetén a csomag bérmentesen küldetik.

Brünni posztó-szövetek
a leghiresebb cs. és kir. gyáraktól.

1 maradék 3·10 méter öltönyszövet jó minőségben frt. 3·50
1 maradék 3·10 m. öltönyszövet jobb minőségben frt. 5·—.
1 maradék 3·10 m. öltönyszövet legjobb minőségben frt 10·75.
1 maradék 3·10 m. fekete posztó salon-öltönyre frt. 8·—.
1 maradék 2·10 m. felöltőszövet, jó minőségben frt. 4·25.
1 maradék 2·10 m. felöltőszövet legfinomabb minőség frt. 8.

Moso-szövetek.
(Mosásért biztosittatik.)
1 maradék kártolfonal a legujabb szövetmintákban, 6·40 m. frt. 3·—.
1 maradék lenvászon a legdivatosabb és legtartósabb öltönyre 6·40 m. frt. 4.

Egy vállraveto
czérna, 9 negyed hosszu frt 1·50
Tiszta gyapju 10 negyed hosszu frt. 5·—.
Egész fekete, selyemállal (Cachemir-kendő) gyászra frt. 4·50.

Női ruha-szövetek
mindenféle szövő nemben, kivitelben és szinben, a legujabb és legdivatosabban a tavaszi és nyári időszakra 1890/91.

Egy egész öltözet
dupplaszéles.
jó minőségben 10 meter frt 5·—
jobb „ 10 meter frt 7·—
finom „ 10 meter frt 9·—
finomabb minőségben tiszta gyapju 10 meter frt 11·—
legfinomabb minőségben tiszta gyapju 10 met. frt 13·—.

Fekete Cachemir,
lengyel készitmény,
sima, csikos, vagy virágos:
1 öltözet 10 m. sima frt 4·50.
1 „ „ „ csikos frt 5·50.

Angol Zephyr (vasznak),
legfinomabb és legalkalmasabb házi és utczai öltözéknek.

Ujj!!
1 egész öltöny Ia, 10 meter frt 6·50.
1 egész öltöny IIa, 10 meter frt 4·50.

Franczia Voiles (Satins),
mosásra biztosíték.
Egy teljes ruha
10 méter:
jó minőségben . . frt 3·50.
finom „ . . frt 4·50.
legfinomabb min. . frt 5·50.
atlasz-minőségben . frt 6·50.

Jute-függöny
török minta, egész hosszában
első minőség . . frt 3·50.
második min. . . frt 2·50.

Tunis-függöny
aranynyal átszőve, gyönyörü csikossal és bojttal ellátva, teljes hosszában, mindenféle szinben . frt 4·50.

Egy garnitura,
két ágy- és egy asztalteritő
jute-ből . . . . frt 3·50.
ripsből . . . . frt 4·50.

Manilla-futószőnyeg,
igen tartós,
egy marad. 10—11 m. frt. 3,40.

Lenn-áruk:
Egy darab = 30 bécsi rőf,
ára darabonkint
Rumburgi szék-lenn, 5 negyed széles . . frt 6·50.
Rumburgi Oxford valódi szin Ia. . . . . frt 6·50.
Rumburgi Oxford valódi szin IIa. . . . . frt 4·50.
Chiffon, igen jó min. á frt 4·50, 5·50, 6·50 egész frt 9·—
Házivászon, 4 negyed széles frt 4·50, 5 negyed frt 5.50.
Stefánia-vászon, 5 negy. széles, teljes pótlék a lenfonálnak . . frt 9·—
Atlasz-Gradl, ágybehuzókra Ia 8.50, IIa frt 5·50
Lenszövet varrás nélkül darabja, 2 met. hosszu frt 1·10.
Canevas, Ia min. ágybehuzókra . . . frt 6·—.
Hölgy-ingek chiffonból vagy erős lenvászonból, csipkével, 6 dar. frt 3·75
legjobb rumburgi fonállal és svájczi himzéssel 6 darab . frt 6·—

Fenti métermértékek teljesen elegendők egész férfi-öltönyre vagy felöltőhez.

Pompásan elkészitett mintakönyvek a szabó uraknak kivánságára ingyen és bérmentesen küldetnek.

Minták magányosan kivánság szerint minden árucikkből ingyen és bérmentesen küldetnek.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.